

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

w sprawie z protestu H. Ł.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

H.Ł. (dalej: „skarżąca”) pismem z 21 października 2023 r. wniosła „skargę referendalną”. Skarżąca podniosła, że ona i inne osoby w kolejce, była pytana, czy chce kartę referendalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”) przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum.

Zgodnie natomiast a treścią art. 34 ust. 1 u.r.o. protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie natomiast z art. 242 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm.; dalej: „k.wyb.”) w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy rozpatruje protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych.

Obowiązek rozpoznania przez Sąd Najwyższy (na mocy wyżej powołanych przepisów ustrojowych) protestu referendalnego w postępowaniu nieprocesowym oznacza w szczególności, że protest powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego (zob. art. 126 § 1 pkt 6 w zw. z art. 187 § 1 w zw. z art. 511 § 1 k.p.c.).

Wniesiony w niniejszej sprawie protest referendalny nie spełnia wymogów formalnych protestu określonych w art. 33 u.r.o., nie zawiera podstawy prawnej, zarzutów ani wniosku o stwierdzenie nieważności referendum, co oznacza, że jest on obarczony brakami uniemożliwiającym nadanie mu biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji.

Skutkuje to koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 lipca 2020 r., I NSW 4414/20). Wskazać bowiem należy, że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądzono, że w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko

ważności referendum nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji, kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych. W konsekwencji brak jest podstaw do wezwania skarżącego do usunięcia wskazanego wyżej braku formalnego protestu poprzez jego podpisanie

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 *in principio* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[a!]